

N:o 6.

Stora utskottets betänkande N:o 6 i anledning av Landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag till lag angående skjutsväsendet i landskapet Åland.

Landstinget har i avseende å utlåtande till Stora utskottet överlämnat förenämnda framställning jämte Finans- och Ekonomiutskottets i anledning av densamma avgivna betänkande.

Utskottet har granskat framställningen och de emot densamma gjorda påminnelserna, och vad först beträffar anmärkningen emot förslaget i § 3 mom. 1, funnit densamma berättigad. Otänkbart är ju icke att sammanträdet ifråga, exempelvis i följd av ogynnsamma yttre omständigheter, måste förläggas till annan ort än Mariehamn, under vilket förhållande lagrummet ifråga komme att påkalla en förändring. Däremot synes det av Finans- och Ekonomiutskottet föreslagna tillägget till § 6 mom. 1, rätteligen mom. 2, sakna praktisk betydelse. Då skyldigheten att under en tid av högst sex månader efter entreprenadtidens utgång upprätthålla skjutsanstalt och skjutsningen utgör ett absolut villkor vid entreprenadauktionen, har entreprenören, ifall han icke vid auktionen betingat sig högre ersättning för overtiden, i och med sitt anbud, som godkänts, förbundit sig att uppfylla villkoret emot ersättning, beräknad efter samma grund som gottgörelsen för den ordinarie skjutshållningen.

Finans- och Ekonomiutskottet har vidare föreslagit en omstilisering av § 7, utan att i sak vilja ändra lagrummets innehåll. I själva verket medför omformuleringen likväl, enligt utskottets förmenande, en saklig förändring. Lagrummet medgiver nämligen, sådant det lyder uti Landskapsnämndens förslag, auktionsförrättaren rätt att bestämma den tid, inom vilken kommunens utlåtande över entreprenadanbudet skall vara honom tillhanda, under det att paragrafen i dess förändrade lydelse komme att överlämna utsättandet av denna termin åt kommunen själv. Något skäl till ändring av §:s innehåll i denna riktning finner utskottet emellertid icke.

Finans- och Ekonomiutskottets uti § 13 gjorda utslutning av ordet "bruk" synes utskottet innebära en obillighet emot entreprenören. Denne, som uti ifrågavarande fall bör likställas med person, vilken på lo-

ga innehar annans hus, torde icke kunna åvälvas större ansvarighet för de omförtrodda husen än en legotagare. Enligt allmänna rättsprinciper kan brukare av logoföremål icke göras ansvarig för den värdeminskning logoföremålet under arrendetiden undergått iföljd av bruk i enlighet med dess ändamål. Däremot uppstår ersättningsskyldighet så snart värdeminskningen förorsakats av uppenbar vanvård eller vårdslöshet. Detta synes också have varit Landskapsnämndens uppfattning, då satsen "men ej av föreståndarens vanvård" tillkommit som motsats till ordet "bruk". Utskottet föreslår därför att påminnelsen måtte lämnas utan avseende.

icke heller finner utskottet att Finans- och Ekonomiutskottet anfört skäl till ändring av § 16. Däremot önskar utskottet förena sig om den emot § 18 mom. 4 gjorda anmärkningen. Naturligare synes nämligen vara, då fråga är om förhöjning, att den största möjliga och icke den minsta tillåtna förhöjningen fastställas.

Beträffande § 23 har Finans- och Ekonomiutskottet föreslagit en komplettering, som synes utskottet opåkallad. I fall skäl att misstänka be drageri i antytt avseende verkligen i något sällsynt undantagsfall skulle förefinnas, skall entreprenören helt säkert finna utväg att på annat sätt skydda sig för skada. Då kontrollen i detta avseende dessutom i praktiken komme att överlämnas till körsvennen som icke kan förutsättas innehava härtill nödig prövningsförmåga och personkännedom, finner utskottet det föreslagna tillägget olämpligt.

För denna paragrafs vidkommande vill utskottet fästa Landstingets uppmärksamhet på, att lagtexten uti mom. 1 hänvisar till § 2, men att hänvisningen tydligen avser § 21.

Såsom för åländska förhållanden obehöfliga har Finans- och Ekonomiutskottet ansett sista meningen ur § 25 mom. 1 samt hela mom. 2 böra utgå ur lagen. Utskottet finner även för sin del stadgandena sakna praktisk betydelse och understöder därför förslaget. I anslutning här till böra även mom. 3 och 5 uti § 26 såsom hänförande sig till samma förhållanden utgå, varför uttalande om de beträffande samma lagrum gjorda påminnelserna från utskottets sida förfaller.

För sin del finner utskottet icke skäl att stryka mom. 2 från § 27. Här syns till att särdeles svårtrafikabla vägsträckor icke finnas i landskapet har Finans- och Ekonomiutskottet synbarligen fruktat missbruk av stadgandet från den skjutsandes sida, men detta är uteslu-

tet, enär avgörandet uti av lagrummet antytt avseende ankommer å Landskapsnämnden, icke å den skjutsande. Icke heller anser utskottet en nedsättning av det i § 39 utsatta maximistraffet vara erforderlig, ty med hänsyn till omständigheterna uti det enskilda fallet kan domaren ju döma den felande t.o.m. endast en dagsbot, men bör i fall av behov kunna överskrida fem dagsböter.

I anslutning till vad utskottet framhållit i anledning av Finans- och Ekonomiutskottets förslag till ändring av § 27 förordar utskottet § 41 mom. 1 i dess helhet av Landskapsnämnden framställda lydelse.

Förövrigt har utskottet funnit det framställda förslaget ändamålsenligt och värt beaktande. Emellertid vill utskottet fästa Landstingets uppmärksamhet på, att lagförslaget förutsätter, att landskapet kommer att övertaga skjutshållningen inom detsamma, varför lagen, ifall den av Landstinget antages, givetvis innan så skett icke kan träda i kraft. Under denna förutsättning har utskottet därför beslutit

att förorda den gjorda framställningen,
dock sålunda,

att från § 3 mom. 1 utgå orden "i Mariehamn", att
från § 26 uteslutes mom. 3 och 5 samt att nedan
uppräknade lagrum erhålla följande lydelse:

§ 18.

(mom. 4) För skjuts natttid samt om sön- och
holgdagar må skjutslegan höjas med högst 50 pro-
cent.

§ 23.

(mom. 1) Betalning för skjuts erlägges efter den
lega, som gäller för skjutsanstalten, därifrån
skjutsen tages. För återfärd varom i § 21 förmä-
les, betalas enahanda skjutslege som för fram-
färd.

§ 25.

Till körsvon må person under 18 år icke använ-
das, om ej den resande det medgiver. Föreståndare
för skjutsanstalt äger jämväl tillse, att icke
någon i drucket tillstånd sändes att skjutsa.

Mariehamn den 1 december 1923.

På Stora utskottets vägnar:

Torsten Rothberg.

/ Axel Kuffschinoff.